

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

7 MARS 1962.

PROJET DE LOI

modifiant le titre IV, chapitre V, de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier.

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR M. DEJACE.

Article premier.

1. — A) En ordre principal :

Supprimer l'article 83bis.

JUSTIFICATION.

Nous estimons que la fiscalité est assez lourde en Belgique. Au surplus, dans la mesure où la reprise des impôts les plus importants par l'Etat constitue une nécessité économique nationale, il est ridicule de rompre avec cette nécessité.

L'actuel projet ne le fait d'ailleurs qu'avec beaucoup de réticence, en essayant de minimiser les effets d'un prétendu retour à l'autonomie fiscale des communes. Cette autonomie est un leurre dans les circonstances actuelles parce que l'Etat ne peut renoncer aux ressources que les principaux impôts lui fournissent et qu'il se borne à fournir aux communes des encouragements à décider de nouvelles taxes. C'est le contraire d'un retour à l'autonomie financière des communes.

La dette de l'Etat envers les communes dépasse 5 milliards. Le seul moyen normal d'en sortir c'est que l'Etat rende ces 5 milliards aux communes.

Pour cela il existe, selon nous, deux moyens :

1°) réduire les dépenses militaires de notre pays en lui faisant donner un exemple actif à tous les autres Etats.

2°) faire participer les entreprises capitalistes à l'aide aux communes comme tend à le faire l'article 83ter mais dans une mesure trop timide et sans faire une distinction suffisante entre le grand capital, le capital moyen et les petits capitalistes.

Voir :

278 (1961-1962) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 : Amendements.
- N° 3 : Rapport.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

7 MAART 1962.

WETSONTWERP

tot wijziging van titel IV, hoofdstuk V, van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel.

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER DEJACE

Eerste artikel.

1. — A) In hoofddeorde :

Artikel 83bis weglaten.

VERANTWOORDING.

Wij zijn de mening toegedaan dat de belastingdruk in België reeds zwaar genoeg is. Bovendien is het niet ernstig, voor zover de beschikking door de Staat over de belangrijkste belastingen een economische noodzakelijkheid voor het land is, dat hiermede geen rekening meer wordt gehouden.

In het onderhavige ontwerp wordt zulks trouwens slechts met veel aarzeling gedaan, door te trachten de gevolgen van een zogezegde terugkeer tot de fiscale autonomie der gemeenten te minimaliseren. In de huidige omstandigheden is deze autonomie een illusie, omdat de Staat de inkomsten niet kan laten varen die hem door de voornaamste belastingen worden verschaft en hij er zich bij beperkt de gemeenten aan te sporen tot het heffen van nieuwe belastingen. Dit is het tegenovergestelde van een terugkeer naar de financiële autonomie der gemeenten.

De Staatsschuld tegenover de gemeenten bedraagt meer dan 5 miljard. De enige normale weg om uit dit slop te geraken is dat de Staat deze 5 miljard aan de gemeenten teruggeeft.

Daartoe bestaan er, onzes inziens, twee maatregelen :

1°) de militaire uitgaven van ons land beperken en aldus aan alle landen een daadwerkelijk voorbeeld geven;

2°) de kapitalistische ondernemingen te doen deelnemen aan de hulpverlening aan de gemeenten, zoals de bedoeling is van artikel 83ter, zulks echter in een te bescheiden mate en zonder daarbij een voldoende onderscheid te maken tussen het grootkapitaal, het middelgrote kapitaal en de kleine kapitalisten.

Zie :

278 (1961-1962) :

- N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.
- N° 2 : Amendementen.
- N° 3 : Verslag.

B) En ordre subsidiaire :

A l'article 83bis, § 3, entre les 2 premiers alinéas insérer ce qui suit :

« Cette taxe est fixée à 1 % pour les revenus professionnels inférieurs à 10.000 francs par mois;

2 % pour les dits revenus de 10.000 francs à 20.000 francs par mois;

4 % pour les dits revenus de 20.000 francs à 30.000 francs par mois;

5 % pour les dits revenus de 30.000 francs et plus par mois. »

JUSTIFICATION.

Si nous ne pouvions éviter une nouvelle taxe sur les personnes physiques, nous demandons au moins qu'elle soit proportionnelle aux revenus professionnels et notre propension naturelle nous porterait à dépasser les 5 % pour les revenus supérieurs à 40.000 francs par mois.

C) En deuxième ordre subsidiaire :

A l'article 83bis, remplacer le § 4 par ce qui suit :

« Les communes sont autorisées à proposer aux pouvoirs de tutelle, pour l'établissement du nombre de centimes additionnels à la contribution foncière, des coefficients rectificateurs tenant compte :

1° des coefficients régionaux de péréquation cadastrale;

2° des coefficients de péréquation cadastrale, établis nationalement ou par régions, pour les bâtiments ordinaires et exceptionnels, pour le non bâti, pour les bâtiments industriels et pour le matériel et outillage industriels.

Le Roi déterminera, en tenant compte des propositions communales, le nombre de centimes additionnels à la contribution foncière qui correspondra à celui qui est prévu au § 1^{er}, alinéa 1^{er}. »

JUSTIFICATION.

L'impôt foncier, part Etat, tenant compte de la revalorisation des revenus cadastraux, est voté. Mais il n'y a pas de réglementation du nombre de centimes additionnels communaux. Inutile d'invoquer que les communes sont libres de fixer le nombre de centimes additionnels. Le projet actuel prouve que cette liberté est très relative.

Mais par contre tous les parlementaires conviennent que l'application du nouvel impôt foncier de l'Etat risque de perturber profondément l'ancien équilibre des centimes additionnels suivant les régions et suivant la catégorie de propriété taxable. De grosses industries sont notamment avantagées par le nouvel impôt foncier.

Certaines communes, pour des raisons diverses, peuvent se trouver devant une chute des ressources qu'elles retireraient des centimes additionnels et elles ne pourront frapper les petits propriétaires une fois de plus pour retrouver leur compte.

Notre amendement leur donne la possibilité de discuter avec l'Etat des coefficients rectificateurs pour la fixation de leur nombre de centimes additionnels.

Notre amendement rend ainsi aux communes une parcelle d'autonomie financière tout en maintenant les droits de contrôle de l'Etat.

2. — A l'article 83ter, § 1^{er}, 1^{re} et 2^{me} lignes, remplacer les mots « 5 centimes additionnels » par les mots « 10 centimes additionnels ».

JUSTIFICATION.

C'est une solution précaire de créer un nouveau Fonds* plutôt que d'obliger l'Etat à payer ses dettes aux communes.

B) In bijkomende orde :

In artikel 83bis, § 3, tussen het eerste en het tweede lid, invoegen wat volgt :

« Deze belasting wordt vastgesteld op 1 % voor de bedrijfsinkomsten beneden 10.000 frank per maand;

op 2 % voor de bedrijfsinkomsten van 10.000 tot 20.000 frank per maand;

op 4 % voor de bedrijfsinkomsten van 20.000 tot 30.000 frank per maand;

op 5 % voor de bedrijfsinkomsten van 30.000 frank en meer per maand. »

VERANTWOORDING.

Zo wij niet kunnen voorkomen dat een nieuwe belasting op de natuurlijke personen wordt gevestigd, vragen wij nochtans dat deze ten minste evenredig zou zijn aan de bedrijfsinkomsten; uiteraard zijn wij zelfs geneigd de inkomsten boven 40.000 frank per maand met meer dan 5 % te belasten.

C) In tweede bijkomende orde :

In artikel 83bis, § 4 vervangen door wat volgt :

« De gemeenten zijn ertoe gemachtigd aan de voogdij-overheden, met het oog op de bepaling van het aantal opcentimes op de grondbelasting, verbeterde coëfficiënten voor te stellen die rekening houden met :

1° de gewestelijke coëfficiënten van de kadastrale péréquation;

2° de coëfficiënten van de kadastrale péréquation vastgesteld op het nationale of gewestelijke vlak, voor de gewone en ongewone gebouwen, voor wat niet gebouwd is, voor de nijverheidsgebouwen en voor het nijverheidsmaterieel en de nijverheidsoutillering.

De Koning bepaalt, rekening houdend met de gemeentelijke voorstellen, het aantal opcentimes op de grondbelasting dat overeenstemt met dit bepaald in het eerste lid van § 1. »

VERANTWOORDING.

De grondbelasting, wat het gedeelte dat aan de Staat toekomt betreft en rekening houdende met de revalorisatie van de kadastrale inkomsten, werd goedgekeurd. Doch het aantal gemeentelijke opcentimes werd niet gereguleerd. Het is overbodig te beweren dat het de gemeenten vrij staat het aantal opcentimes vast te stellen. Dat deze vrijheid zeer betrekkelijk is wordt afdoende door dit ontwerp bewezen.

Anderzijds echter zijn alle parlementsleden het erover eens, dat de toepassing van de nieuwe grondbelasting ten voordele van de Staat het vroeger bestaande evenwicht van de opcentimes ernstig dreigt te verstoren naar gelang van de gewesten en de categorie van belastbare eigendom. De grootnijverheid wordt o.m. door de nieuwe grondbelasting bevoordeeld.

Om verscheidene redenen kunnen sommige gemeenten voor een aanzienlijke vermindering van inkomsten geplaatst worden, welke zij tot nog toe uit de opcentimes haalden en om dit te vergoeden kunnen zij toch niet eens te meer de kleine eigenaars belasten.

Ons amendement maakt het hen mogelijk met de Staat overleg te plegen over coëfficiënten ter verbetering van deze toestand, en dit met het oog op de vaststelling van het aantal van hun opcentimes.

Op die wijze schenkt ons amendement aan de gemeenten hun financiële autonomie gedeeltelijk terug, terwijl tevens het recht van toezicht van de Staat geëerbiedigd wordt.

2. — In artikel 83ter, § 1, eerste regel, « 5 opcentimes » vervangen door « 10 opcentimes ».

VERANTWOORDING.

Het is maar een wankel oplossing een nieuw Fonds op te richten dan de Staat te verplichten zijn schulden aan de gemeenten te betalen.

Mais 5 centimes additionnels ne donneraient que 400 millions par an. En préconisant 10 centimes additionnels, nous fournirons 800 millions à ce nouveau Fonds qui doit faire face à 1.800 millions de déficit global des communes.

Si l'Etat y ajoute 1 milliard — alors qu'il en doit 5 aux communes — la situation de ces dernières sera déjà soulagée.

C'est la seule voie raisonnable.

3. — Au même article 83ter, § 2, remplacer le deuxième alinéa par ce qui suit :

« La recette du Fonds est répartie entre les communes qui perçoivent au moins 800 centimes additionnels à la contribution foncière. »

JUSTIFICATION.

Par notre amendement, nous faisons profiter de ce fonds les 2.267 communes sur 2.663 qui ont déjà atteint 800 centimes additionnels et qui ont prouvé en ce faisant que leur situation financière était difficile et que leur conseil communal a un sens suffisant de ses responsabilités, un sens dépassant celui des Gouvernements qui les ont acculés à de telles décisions.

Nous supprimons aussi l'obligation pratique de frapper de 1 à 5 centimes additionnels la taxe professionnelle due à l'Etat par les personnes physiques. Nous nous en sommes suffisamment expliqué.

Nous croyons devoir souligner la simplification considérable que notre amendement apporterait au projet.

Art. 2.

A) En ordre principal :

A l'article 36, supprimer le § 2.

JUSTIFICATION.

Les véhicules automobiles ne sont déjà plus un luxe pour une partie importante de ceux qui les utilisent.

Toute augmentation de la taxe sur les véhicules automobiles grèvera des salaires ou entraînera une augmentation des prix. Ce dernier moyen permettra d'ailleurs aux possesseurs d'autos « de luxe » de rejeter sur les autres les charges supplémentaires que le Gouvernement leur imposerait par le présent projet.

B) Subsidiairement :

Au même article 36, § 2, 1^{er} alinéa, dernière ligne, remplacer les mots « 10 % de cette dernière » par les mots « 5 % de cette dernière ».

JUSTIFICATION.

Si nous ne pouvons éviter une taxe nouvelle sur les véhicules automobiles, nous proposons au moins qu'elle soit réduite de moitié pour les mêmes raisons qui nous font proposer la suppression totale de cette taxe.

Art. 4 (nouveau).

Ajouter un article 4 (nouveau), libellé comme suit :

« La présente loi demeure en vigueur pendant un an à partir de la date de sa publication au Moniteur belge. »

JUSTIFICATION.

Le Gouvernement affirme lui-même que cette loi est transitoire et que la réforme fiscale doit forcément la faire disparaître.

Garantissons ce caractère transitoire en l'inscrivant dans la loi elle-même.

En matière fiscale, c'est d'ailleurs plus prudent.

5 opcentimes zouden echter maar 400 miljoen per jaar opbrengen.

Waar wij 10 opcentimes voorstellen, bezorgen wij 800 miljoen aan dit nieuwe Fonds, dat tegenover een globaal gemeentelijk tekort staat ten belope van 1.800 miljoen.

Voegt de Staat daar 1 miljard aan toe, waar hij er de gemeenten 5 verschuldigd is, dan zal dat voor de gemeenten reeds een verlichting zijn.

Dit is de enige redelijke oplossing.

3. — In hetzelfde artikel 83ter, § 2, het tweede lid vervangen door wat volgt :

« De ontvangsten van het Fonds worden verdeeld over de gemeenten die ten minste 800 opcentimes op de grondbelasting heffen. »

VERANTWOORDING.

Door ons amendement wordt dit Fonds ook opengesteld voor de 2.267 gemeenten op 2.663, die reeds 800 opcentimes hebben bereikt en aldus hebben bewezen dat zij in een moeilijke financiële toestand verkeren en dat hun gemeenteraad voldoende verantwoordelijkheidszin heeft, zeker meer dan de regeringen die ze tot dergelijke beslissingen hebben gedwongen.

Met een heffen wij de feitelijke verplichting op om 1 tot 5 opcentimes te heffen op de bedrijfsbelasting die de natuurlijke personen aan de Staat verschuldigd zijn. Wij hebben dit al voldoende verantwoord.

Wij menen er nadrukkelijk te moeten op wijzen dat het ontwerp door ons amendement aanzienlijk zou worden vereenvoudigd.

Art. 2.

A) In hoofddeorde :

In artikel 36, § 2 weglaten.

VERANTWOORDING.

De motorrijtuigen zijn geen luxe meer voor een belangrijke deel van diegenen die er gebruik van maken.

Iedere vermeerdering van de belasting op de motorrijtuigen zal op de lonen drukken of prijsverhogingen meebrengen. Dit laatste middel zal trouwens de bezitters van de luxeauto's de mogelijkheid bieden de bijkomende last, die de Regering hun door dit ontwerp zou opleggen, op de anderen af te wentelen.

B) In bijkomende orde :

In hetzelfde artikel 36, § 2, 1^{ste} lid, vijfde en zesde regel, de woorden « 10 % van laatstgenoemde » vervangen door de woorden « 5 % van laatstgenoemde ».

VERANTWOORDING.

Zo wij geen nieuwe belasting op de motorrijtuigen kunnen vermijden, stellen wij voor dat ze ten minste tot op de helft wordt verminderd, om dezelfde redenen als door ons aangevoerd om de totale afschaffing ervan voor te stellen.

Art. 4 (nieuw).

Een artikel 4 (nieuw) toevoegen, dat luidt als volgt :

« Deze wet blijft van kracht gedurende één jaar te rekenen vanaf de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt. »

VERANTWOORDING.

De Regering zelf beweert dat deze wet een overgangswet is en dat de fiscale hervorming ze noodzakelijkerwijs zal doen vervallen.

Laten wij dit karakter van overgangswet garanderen door het in de wet zelf op te nemen.

In belastingzaken is dit trouwens voorzichtiger.

Th. DEJACE,
G. MOULIN,
W. FRERE,
M. DRUMAUX,
G. GLINEUR.